

O delu občinskega odbora OF Kamnik

Pred dnevi je občinski odbor OF Kamnik sklical dva množična sestanka, prvega v Tunjicah, drugega pa v Nevljah. Na teh sestankih so razpravljali o dogodkih v svetu in doma, o poglabljanju socialistične demokracije, o vlogi Fronte pri reševanju perečih vprašanj, o sovražnem delovanju vzhodne in vakinanske reakcije in končno še o zgodovinskem pomenu IV. kongresa KPJ, ki bo oktobera v Zagrebu.

Udeležba v Tunjicah je bila razveseljiva, saj je glede na razmere, ki so v tem kraju, sestanku prisostvovalo precej ljudi. Žal se je diskusija sukal, le okrog domačih problemov. Navzoči so pokazali dobro voljo pomagati povsod, kjer je treba. Ta pripravnost sodelovanja je razveseljiva. Tunjicanim želijo, da bi se končno vendarje že uredila cesta, ki je zaradi velikega lدانca težko prevozna. Pri gradnji mostu bodo sodelovali s prevozi in prostovoljno delovno silo. Če bo šlo vse po sreči, bo most do VI. kongresa KPJ gotov. Tudi o plačevanju davkov so govorili in sklenili, da bo v teh trebu ponovno pregledati odmero posameznikom, katerim je bila v korist bogatejših storjenja krivica.

Drugačna pa je slika frontnega dela vaškega odbora v Nevljah. Tu je bil sestanek sklical dvakrat in je prvič prislo, reci in piši: sedem članov, drugič pa 16. Za kraj, ki šteje preko 400 članov, je to precej porazna ugotovitev. Izgovor, da jih nikoli več ne pride, je zelo neumesten. Izgleda, da so frontovci v Nevljah pozabali na čase pred vojno, ko je tam vladal klerikalni veljak in Natačenov priatelj Nande Novak. Tu še vedno veje njegov duh. Še vedno ima moč beseda raznih Škofcev, Burljev in podobnih. Kaj dela Fronta v tem kraju,

Bogastvo zemlje okrog Moravč

Ste že kdaj čuli o Moravški dolini? Le-ta se na oko ne razlikuje dosti od drugih naših dolin, vendar ima svoje posebnosti, s katerimi hočemo seznaniti naše bralce.

Moravška dolina je poleg lepote, roditvenosti in sončne lege tudi zelo bogata na līvarskega peska. Moravški līvarski pesek je predvsem uporaben za līvsine in temper litine, aluminij, jeklo in podobno. Na zadnjem velesejmu v Grazu je moravški līvarski pesek vzbudil izredno zanimanje inozemskih kupevcov. Vrtna skupina geološkega instituta v Ljubljani napoveduje zaradi tega Moravčanom še veliko bodočnost, saj gre za posebne vrste pesek, iz katerega bi mogli izdelovati tudi porcelanske posode. Treba je le, da se odgovorni za stvar zavzamejo in Moravče bodo imeli nov in bogat vir dohodka.

Peskovalom v okolici Moravč so danes edini vir zaslužka tamkajšnjih delavcev, ki jih zaposluje keramično-kemična industrija v Kamniku. Līvarski pesek se nahaja tu v velikih plasteh skoraj na vrhu zemlje. Največja globina znaša od 10 do 20 metrov. Tremtimo je tu zaposlenih le okrog 50 delavcev, a so velike možnosti nadaljnje zaposlitve. Peska je namreč dovolj, ne samo za domače potrebe, ampak tudi za izvoz. Tako so v zadnjem času poslali že 20 vagonov peska v Kapfenberg (Avstrija).

Pred nedavnim je peskoval obiskal tudi tov. Franc Leskošek, član CK KPJ in se osebno prepričal o tem prirodnem bogastvu. Urad za geološka raziskava na pri vladni LRS je po tem obisku začel z novimi vrtanji, ki so potrdila in odkrila nova nahajališča ogromnih za-

Veliko zanimanje za urbanistično razstavo na Jesenicah

V četrtek, 21. avgusta je bila odprta urbanistična razstava na Jesenicah. Slavnostni otvoritvi so prisostvovali vsi vidnejši predstavniki jeseniškega javnega življenja, ki jih je pozdravil predsednik Gospodarskega sveta LOMO Jesenice tov. Vlado Šanca. Nato so se gostje ogledali razstavljenje idejne načrte za bodoči razvoj mesta, ki jih jim je tolmačil predsednik LOMO tov. Matevž Kolar.

Razstava je zelo okusno urejena, za kar gre zasluga tovarščema Joži Čebulju in prof. Pavlu Pirihu. Za razstavo, ki bo odprtia do 10. septembra, vladu med Jesenčani ogromno zanimalo, saj jo je že prvi ten dan obiskalo več kot tisoč gledalcev.

Zanimiva je tudi knjiga, kamor gledalci zapisujejo svoje vtise in pripombe. Toda o tem bomo kaj več zapisali prihodnji.

Ker prebivalstvo LOMO Jesenice zanimalo urbanistični razvoj občine, smo

da ne zna potolči sovražne govorice, da se bo Nande vrnil in da bo njegovo domačijo prevzel njegov brat??

Vaški odbor Fronte, predvsem pa člane Partije, ki prebivajo na območju vaškega odbora Nevljje, čaka še težko in vztrajno politično delo. Vsem poštenim ljudem bo treba dokazati zločinsko in izdajalsko vlogo Nandeta, njegovo sodelovanje z belogardizmom in sramotno kapitaliststvo pred okupatorjem. Danes je Nande v svetu, ker je zbežal pred roko pravice. Nikdar več se ne bo pojavi na naših krajinah, ker ima slabu vest zaradi izdajstva svojega naroda. Zaradi tega je res skoraj nerazumljivo, kako je sploh mogoče, da nekateri njegovi privrženci se danes poveličujejo njegova zločinska dela.

Klub slabih udeležbi pa so navzoči frontovci v Nevljah sklenili, da bodo s pomočjo ljudskega odbora mestne občine v Kamniku popravili bry čez Nevljico, razširili cesto, naselje pa bo dobilo

znamenje za največje sinove Škofjeloškega okraja.

Udarniki so se zbrali, da pokrijeta z zelezobetonsko ploščo prikletne prostore doma.

Prva etapa gradnje, izkop za temelje in kletne prostore, je bila končana pred dobrimi tremi meseci v maju. Po slovenski vzdavitvi temeljnega kamna in spominski reljivju se je začela tedaj druga etapa gradnje, delo v kletnih prostorih, kjer bo komfortno stanovanje razsvetljeno. Upajmo, da bomo prihodnjiči o frontovcih v Nevljah lahko zapisali kaj bolj razveseljivega.

Preko 1600 Gorenjcev se je udeležilo velikega zleta „SVOBOD“ v Trbovljah

Odveč je bila zaskrbljenost Okrajnega sindikalnega sveta in krajnskega turističnega društva, ki je izvedlo organizacijo in prevoz udeležencev v Trbovlje. Očitno je ugodna vremenska napoved okorajžila vse, ki so se prijavili za ta zlet, kajti v posebnem vlaku se je ob petih zjutraj zbral v Kranju nad 700 udeležencev iz Kranja in okolice s tedenom sindikalno godbo in moskim pevskim zborom »France Prešeren«, iz Tržiča se je priprljalo okrog 100 udeležencev z njihovo sindikalno godbo, v

Gradnja doma Zvezze borcev v Škofji Loki

Eblo je v začetku preteklega tedna, čeprav je soporno sonce močno pripekalo, je gradbilec Doma Zvezze borcev v Škofji Loki oživel tudi v popoldanjskih urah. Petdeset Ločanov iz domačih delovnih kolektivov in sto v vsakodnevem delu prekaljenih delavnih rok se je sklenilo v mogočen ritem delovne plesni, da dokonča drugo etapo velike gradnje, ki bo mestu v ponos in trajen spomin na največje sinove Škofjeloškega okraja. Udarniki so se zbrali, da pokrijeta z zelezobetonsko ploščo prikletne prostore doma.

Prva etapa gradnje, izkop za temelje in kletne prostore, je bila končana pred dobrimi tremi meseci v maju. Po slovenski vzdavitvi temeljnega kamna in spominski reljivju se je začela tedaj druga etapa gradnje, delo v kletnih prostorih, kjer bo komfortno stanovanje razsvetljeno. Upajmo, da bomo prihodnjiči o frontovcih v Nevljah lahko zapisali kaj bolj razveseljivega.

Udeležba udeležbi pa so navzoči

frontovci v Nevljah sklenili, da bodo s

pomočjo ljudskega odbora mestne občine v Kamniku popravili bry čez Nevljico, razširili cesto, naselje pa bo dobilo

znamenje za največje sinove Škofjeloškega okraja.

Udarniki so se zbrali, da pokrijeta z zelezobetonsko ploščo prikletne prostore doma.

Prva etapa gradnje, izkop za temelje in kletne prostore, je bila končana pred dobrimi tremi meseci v maju. Po slovenski vzdavitvi temeljnega kamna in spominski reljivju se je začela tedaj druga etapa gradnje, delo v kletnih prostorih, kjer bo komfortno stanovanje razsvetljeno. Upajmo, da bomo prihodnjiči o frontovcih v Nevljah lahko zapisali kaj bolj razveseljivega.

Udeležba udeležbi pa so navzoči

frontovci v Nevljah sklenili, da bodo s

pomočjo ljudskega odbora mestne občine v Kamniku popravili bry čez Nevljico, razširili cesto, naselje pa bo dobilo

znamenje za največje sinove Škofjeloškega okraja.

Udarniki so se zbrali, da pokrijeta z zelezobetonsko ploščo prikletne prostore doma.

Prva etapa gradnje, izkop za temelje in kletne prostore, je bila končana pred dobrimi tremi meseci v maju. Po slovenski vzdavitvi temeljnega kamna in spominski reljivju se je začela tedaj druga etapa gradnje, delo v kletnih prostorih, kjer bo komfortno stanovanje razsvetljeno. Upajmo, da bomo prihodnjiči o frontovcih v Nevljah lahko zapisali kaj bolj razveseljivega.

Udeležba udeležbi pa so navzoči

frontovci v Nevljah sklenili, da bodo s

pomočjo ljudskega odbora mestne občine v Kamniku popravili bry čez Nevljico, razširili cesto, naselje pa bo dobilo

znamenje za največje sinove Škofjeloškega okraja.

Udarniki so se zbrali, da pokrijeta z zelezobetonsko ploščo prikletne prostore doma.

Prva etapa gradnje, izkop za temelje in kletne prostore, je bila končana pred dobrimi tremi meseci v maju. Po slovenski vzdavitvi temeljnega kamna in spominski reljivju se je začela tedaj druga etapa gradnje, delo v kletnih prostorih, kjer bo komfortno stanovanje razsvetljeno. Upajmo, da bomo prihodnjiči o frontovcih v Nevljah lahko zapisali kaj bolj razveseljivega.

Udeležba udeležbi pa so navzoči

frontovci v Nevljah sklenili, da bodo s

pomočjo ljudskega odbora mestne občine v Kamniku popravili bry čez Nevljico, razširili cesto, naselje pa bo dobilo

znamenje za največje sinove Škofjeloškega okraja.

Udarniki so se zbrali, da pokrijeta z zelezobetonsko ploščo prikletne prostore doma.

Prva etapa gradnje, izkop za temelje in kletne prostore, je bila končana pred dobrimi tremi meseci v maju. Po slovenski vzdavitvi temeljnega kamna in spominski reljivju se je začela tedaj druga etapa gradnje, delo v kletnih prostorih, kjer bo komfortno stanovanje razsvetljeno. Upajmo, da bomo prihodnjiči o frontovcih v Nevljah lahko zapisali kaj bolj razveseljivega.

Udeležba udeležbi pa so navzoči

frontovci v Nevljah sklenili, da bodo s

pomočjo ljudskega odbora mestne občine v Kamniku popravili bry čez Nevljico, razširili cesto, naselje pa bo dobilo

znamenje za največje sinove Škofjeloškega okraja.

Udarniki so se zbrali, da pokrijeta z zelezobetonsko ploščo prikletne prostore doma.

Prva etapa gradnje, izkop za temelje in kletne prostore, je bila končana pred dobrimi tremi meseci v maju. Po slovenski vzdavitvi temeljnega kamna in spominski reljivju se je začela tedaj druga etapa gradnje, delo v kletnih prostorih, kjer bo komfortno stanovanje razsvetljeno. Upajmo, da bomo prihodnjiči o frontovcih v Nevljah lahko zapisali kaj bolj razveseljivega.

Udeležba udeležbi pa so navzoči

frontovci v Nevljah sklenili, da bodo s

pomočjo ljudskega odbora mestne občine v Kamniku popravili bry čez Nevljico, razširili cesto, naselje pa bo dobilo

znamenje za največje sinove Škofjeloškega okraja.

Udarniki so se zbrali, da pokrijeta z zelezobetonsko ploščo prikletne prostore doma.

Prva etapa gradnje, izkop za temelje in kletne prostore, je bila končana pred dobrimi tremi meseci v maju. Po slovenski vzdavitvi temeljnega kamna in spominski reljivju se je začela tedaj druga etapa gradnje, delo v kletnih prostorih, kjer bo komfortno stanovanje razsvetljeno. Upajmo, da bomo prihodnjiči o frontovcih v Nevljah lahko zapisali kaj bolj razveseljivega.

Udeležba udeležbi pa so navzoči

frontovci v Nevljah sklenili, da bodo s

pomočjo ljudskega odbora mestne občine v Kamniku popravili bry čez Nevljico, razširili cesto, naselje pa bo dobilo

znamenje za največje sinove Škofjeloškega okraja.

Udarniki so se zbrali, da pokrijeta z zelezobetonsko ploščo prikletne prostore doma.

Prva etapa gradnje, izkop za temelje in kletne prostore, je bila končana pred dobrimi tremi meseci v maju. Po slovenski vzdavitvi temeljnega kamna in spominski reljivju se je začela tedaj druga etapa gradnje, delo v kletnih prostorih, kjer bo komfortno stanovanje razsvetljeno. Upajmo, da bomo prihodnjiči o frontovcih v Nevljah lahko zapisali kaj bolj razveseljivega.

Udeležba udeležbi pa so navzoči

frontovci v Nevljah sklenili, da bodo s

pomočjo ljudskega odbora mestne občine v Kamniku popravili bry čez Nevljico, razširili cesto, naselje pa bo dobilo

znamenje za največje sinove Škofjeloškega okraja.

Udarniki so se zbrali, da pokrijeta z zelezobetonsko ploščo prikletne prostore doma.

Prva etapa gradnje, izkop za temelje in kletne prostore, je bila končana pred dobrimi tremi meseci v maju. Po slovenski vzdavitvi temeljnega kamna in spominski reljivju se je začela tedaj druga etapa gradnje, delo v kletnih prostorih, kjer bo komfortno stanovanje razsvetljeno. Upajmo, da bomo prihodnjiči o frontovcih v Nevljah lahko zapisali kaj bolj razveseljivega.

Udeležba udeležbi pa so navzoči

frontovci v Nevljah sklenili, da bodo s

pomočjo ljudskega odbora mestne občine v Kamniku popravili bry čez Nevljico, razširili cesto, naselje pa bo dobilo

znamenje za največje sinove Škofjeloškega okraja.

Udarniki so se zbrali, da pokrijeta z zelezobetonsko ploščo prikletne prostore doma.</p

IVAN RIBIČ:

ANKA

(Iz zbirke
„Gorske
pravljice“)

»Kako bi mogel vitez jemati za ženo kmetavzovo hčer? Nikdar se ni še zgodilo kaj takšnega!« Pa je ljubil graščak svojega sina, zato je povzel, ko je videl žalost v njegovih očeh: »A pomni, da jaz nočem biti kriv tvoje tuge, sin moji! Tri tedne počakaj, potlej te povprašam, če si še takšni misli.«

In je graščak razposlal sile z brzimi konji na bližnje in daljnje gradove. Povabil je v goste imenitno gospodo, da so bile polne dvorane sijaja in blišča. Imenitni so bili gospodki veljaki, še imenitnejše njih zale hčere.

»Zdaj si izbiraj nevesto!« je rekel graščak.

Tri tedne je trajal pir in vsaka izmed lepotic se je nadejala, da postane mlada gospodarica gradu nad jezerom.

Po treh tednih je graščak spet poklical sina k sebi.

»Kako si izbral?« ga je vprašal.

»Oh, nobena ni njej enaka, in meni hira srce.«

Se bolj se je zresnil graščak.

»Glej, tu imas potno torbo; pisma za moje prijatelje iz treh dežel so v njej. Vzemi najboljšega konja in mošnjo zlata. Potuj od gradu do gradu, od mesta do mesta. Veliko lepote boš videl. Ko mine leto — se vrni! Če dotelej res ne najdeš neveste, ki bi bila lepša in tebi po volji, kakor je tista gorjanska deklica, ti objubljjam pri svojem meču, da se ne bom več ustavljal tvoji želji.«

S povečeno glavo je odjezdil mladi grajski sin. Za njim so jedzili oboroženi hlapci in bōjazen jim je trepetala v očeh — zakaj strašno je pel bič, kadar je bil mladi gospod zle volje ...

Dolgo je hodil Marko, ko se je poslovil od Anke in od domačih gora. Dolgo so mu sledili grajski biriči, kot preganjajo psi v hosti divjad. Skozi tuje vasi in mesta ga je vodila pot. Napisalo se je odprvo morje pred njim. V velikem pristanišču je povprašal za delo. Ko so videli, kako mu poje sekira in kako veča je njegova roka, so ga najeli, da je z mojstri tesal ladje. Ni še minilo leto, ko je bil znan med vsemi v pristanišču, da je mojster med mojstri. Njegova mošnja se je polnila z zlatnikami in on je vse dni misil na Anko. Toda draga je bila svoboda in za dom in za pašnik in čredo je bilo pre malo zlata.

Nekega dne se je oglasil pri njem bogat trgovec.

»Vsi so polni hvale o tebi, mojster. Da ti ni enakega, pravijo. Pogodiha se: steši mi brod, ki bo lepši od vseh ladij tega pristana! Ne bom skop ne s srebrom, ne z zlatom.«

Marko je tesal vse dni in pozno v noči. Najboljši mojstri so delali z njim, ker so ga imeli radi in so cenili njegovo rokó in sreco.

Vsestransko udejstvovanje vojnih invalidov na Jesenicah

Pred nedavnim je bila na Jesenicah konferenca ZVVI. Iz poročila upravnega odbora je razvidno, da je politična zavest članstva visoka, saj so vsi, razen enega, člani OF in drugih množičnih organizacij.

Invalidi se udejstvujejo v vsem javnem življenju. V teremske odbore je bilo izvoljenih 10 odbornikov iz njihovih vrst. Komiteju za obrambo miru je prispevala jesenška invalidska organizacija. Na podlagi rezultatov je posvečano invalidski organizaciji vse posebno pozornosti.

Največjo skrb pa je invalidska organizacija posvečala otrokom padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. Zanimalo se je, kakšne uspehe dosegajo ti otroci v šoli, kako živijo izven šole in pomagala vsem, ki so bili potrebitni pomoci. Med počitnicami je poslala na taborjenje na Koroško 15 otrok, 13 otrok pa na Pristavo. Tisti otroci, ki pa niso mogli na taborjenja, pa so se udeležili enodnevnih izletov, ki so jih za pionirje organizirala razna jesenška podjetja.

MS

31. AVGUSTA VSI NA TRADICIONALNE AUTOMOBILSKE IN MOTOCHLICKISTNE DIRKE NA LJUBLJINI

Velikih avtomobilskih in motociklističnih dirk na Ljubljini za republiško prvenstvo v letošnjem letu se bodo udeležili letos najboljši jugoslovenski vozači in nekateri tržaški in avstrijski tekmovalci. Skupščini bodo s specjalnimi motorji zrušili stari ljubljanski rekord, ki ga je postavil Nemec Dietzel.

Nedvomno bo obisk na teh tekma zelo številjen, saj bodo tekme v enem najlepših gorskih predelov naše ožje domovine, tako da bodo imeli gledalcem vzbuditi.

Da je Renkova krenila na krivo pot, pa so moralno odgovorni tudi njeni biviši delodajalci. S premajhno strokovno izobrazbo je 15-letna pričela službovati

klub vsestranskemu delovanju jesenških vojnih invalidov pa opažamo, da so pri svojem delu premalo povezani z tek!

Kulturno zgodovinski spomeniki v Kranju

Mnogi izkopani grobovi pričajo, da je bilo najstarejše, predzgodovinsko naselje na savski terasi. Hallstatsko pokopališče je bilo v bližini današnjega pokopališča. O starih prebivalcih pa vemo to, da so živeli Rimljani v severnem delu sedanjega mesta, Langobardi pa so v zgodnjem srednjem veku zasedli predele ob Kokri.

Poznoantična naselbina na sedanjem Pungertu se je imenovala Carnicum. Konc 6. stoletja so jo zavzeli Obri in Slovenci, v 10. stoletju pa so Nemci zgradili na konglomeratnem pomolu utrdbo, imenovano Creina, ki je imela kot upravno središče velik pomen. V srednjem veku se je razvila v pravo mestno naselje, ker je tu vodila trgovska pot. Okoli rotovža so zrasle nove hiše. V 11. stoletju je imel Kranj že majhno župno cerkev in ob njej pokopališče, kostnico in župnišče. Te stavbe so bile prvotno obzidane in združene v celoto. Naselbina je na jugovzhodu razteza do Pungerta, na severu pa je segalo srednjeveško mesto do sedla med Kokro in Kotom. Tu je nastalo drugo središče pred mestanskim špitalom (poleg gospodinjstva Kot). Cesta je zavila že prej proti Savi, ki so jo premostili pri Savskem mostu leta 1256. Vzporedno z glavnim trgovskim komunikacijama sta nastali dve ožji ulici internega značaja. Mestna naselbina je bila pri širjenju omejena zaradi Koštrine soteske in zato, ker se je izključno na strmem griču laže zavarovala pred sovražniki. V času turških vpadov v našo kraje v 15. stoletju je dobilo mesto trdno obzidje s stolpi.

Srednjeveški Krap je bil po svoji rasti organično sestavljen, zbrano ob daljših stranicah prostornega tržišča, temelj na mestne naselbine. Komunikacija je vodila od severnih vrat naravnost na razširjeno tržišče ob župni cerkvji, nato zavila proti jugovzhodu in se zaključila na Pungertu, predmestnem koncu tržišča. Središče mesta je imelo določene stavbne črte. Tu so nastale reprezentativne hiše s trgovinami, krmenimi in dvorišči in sestavljale ožje tržišče. V

Posledje to obzidje več stoletij narekovalo mestni litoris. Proti Kokri, ki je dolgoletno stena stoma pada, obzidje ni bilo potrebno. Bilo pa je potrebno na Pungertu. Tu je stal obrambni stolp, v katerem je bila pozneje tudi mestna ječa. Stolpi so se vrstili na robu pomeba s savske strani. Prav govorilo jih je bilo deset. Glavna mestna vrata z dvema stolpoma so bila na severu v bližini sedla, druga pa pri roženski cerkvi, mimo katere se je spuščala glavna komunikacija do mostu čez Savo. Manjša vrata so bila pod Šv. Rokom, na vrhu Jelenovega klanca in v zatisju na koštrški terasi. Sedaj so obzidje še močni deli obrambnega zidu in stolpi na Pungertu ter na Štremberku in stolpi na Štremberku ter na Štremberku in Štremberku. Nasproti glavnih mestnih vrat je bil kapucinski samostan, čigar stavba je še hranci na Pungertu. Na Štremberku je izginilo mnogo starih fasad, hišna notranjščina in dvorišča pa so ostala večidel stara in v bistvu nespremenjena. Tako se je z modernizacijo spremenila zunanja podoba starega trga in delno tudi njegova višinska črta.

Izstrelje starega mesta so »svobodno industrijski napravami«. Nova industrija je nastala večidel izven starega mestnega jedra, na pomolu, kjer se je prenakanter obrat in obrat spremenil v tovarniškega. Z modernizacijo trgovskih lokalov je izginilo mnogo starih fasad, hišna notranjščina in dvorišča pa so ostala večidel stara in v bistvu nespremenjena. Tako se je z modernizacijo spremenila zunanja podoba starega trga in delno tudi njegova višinska črta.

Stavbe, ki so jih zidali v času najmanjšega razumevanja za urbanizem v zgodovini kranjskega mesta.

Kamniški alpinisti v Visokih Turah in Lienških Dolomitih

Ob izdatni podpori domačega planinskega društva se je letos uresničila dolgoletna želja kamniških alpinistov, da obiščejo tuje gore. V začetku avgusta je odpotovala 11-članska skupina alpinistov pod vodstvom Adolfa Cebulja v Avstrijo s ciljem, da prelepa nekaj smeri v Grossglocknerju in Lienških Dolomitih. Na dolgo pot so se podali kar s kolemi. Ta zanimiv izlet nam je tov. Janko Uroš opisal takole:

Ko smo se 4. avgusta na podkorenškem sedlu poslavljali od naše domovine, smo še enkrat upri oči v Julijške orake, ki kot nemci čuvajo stojilo ob skrajnem zapadnem delu naše lepe slovenske zemlje. Od Podkorenja nas je vodila pot v Beljak, kjer nam je posebno ugašalo novo, impozantno kolodovrsko postopek. Začudila nas je pa velika draginja prehrabnenih predmetov. To draginja, ki se je v letoviških krajih se stopnjevala, smo v lastnih žepih čutili ves čas našega bivanja v Avstriji. Tako stane n. pr. kačnega kislega kruha 3.5 šilinga.

V Beljaku smo se srečali z našimi taborniki, ki so se vracali z letovanjem ob Millstattskem jezeru. Iz Beljaka smo odpotovali proti Spittalu, kjer smo prenočili. V Spittalu smo se slučajno srečali z nekaterimi našimi begunci, ki so postali pozorni na naše slovensko govorico. Neka ženska nas je ustavila in se zanimala, če smo iz Jugoslavije. Ko smo ji povedali, da smo prišli preko meje z rednimi potnimi listi in da se po obisku gora spet mislimo vrtni domov v Jugoslavijo, nas je brez besed zapustila. Taka je bila naša bedna zapeljanka, ki se vedno naseda sovražni in lažni propagandi Vatikana. Zasmilila se nam je reva, ki bi se morda rada vrnila domov, a je obdana z mrežo laži.

Iz Spittala nas je pot vodila pod vnožje Visokih Tur, v Heiligenblut. V isti smeri je bilo vse polno turistov, ki so s kolemi, motocikli in avtomobili hiheli v istem cilju kot mi. Avstriji se zavedajo pomena turizma. Že oddaleč smo zagledali z žarometi razsvetljeno cerkev v Heiligenblutu, ki verjetno bolj služi reklami za turizem, kot pa za verske obrede. Nekotre se nam je vsilila misel, da bi pri nas klerikalci z Vatikanom na čelu zagnali največji hrup o okupirjenju in preganjanju cerkev, če bi si kaj takega dovolili.

Po prekrasni visokogorski cesti smo se napotili proti Grossglocknerju. Cesarjev smo le kolesarili, smo morali pla-

vat, da bi žigali svoje planinske izkaznice. Toda tudi tega nismo zamerili. Zamerili pa smo jih, ko smo jo prešli, da bi nam dala žoge in reke za temi, a nam je nepriznano našo prošnjo odibila. Da se žoge preveč kverijo, nam je dejala. Ponudili smo jih odškodnino zanje, a brez uspeha. Šele neka druga uslužbenka, doma z Bleda, pravo nasprotje prve, nam je prijazno dala žoge in reke.

Toda tenis smo igrali le kratek čas. Privihrala je prva in nam osorno dejala, da moramo igro nehati po upravnikovem ukazu, če da se igrišče kvari in da je valj za valjanje igrišča pretežki. Ponudili smo se, da bomo igrišče sami prevaljali, ko se bomo našgrali. Toda tudi to ni pomagalo. Vzela nam je lo-prije in žoge ter odšla.

Ker nisem mogel verjeti, da bi upravnik prepovedal uporabo igrišča, sem hotel govoriti z njim. Poprosil sem neprizzano tovarišico, da me popoje do njega. Res me je peljalo do nekih vrat, jih odprla, vstopila, in jih zapotnila pred mojim nosom. Nekaj časa sem čakal, ker pa predolgo nikogni ni bil, sem odšel. To me je še bolj potrdilo, da se je zlagala, da upravnik ne dovoljuje uporabljati igrišča. Zato sporocila dogodek tov. upravniku Doma pod Prisojnikom javno in upanjem, da bo on in ostali delovni kolektivi našli neprizano tovarišico prijaznosti in gostoljubja. Če pa bi to svarilo ne zaledo — saj neprizzano in gostoljubje kvarita ugled podjetju — jo bo kolektiv Doma pod Prisojnikom prav gotovo izločil iz svoje srede.

SODNA RAZPRAVA PROTI KMECKEMU MOGOTCU IZ PLAVSKEGA ROVTA bo 4. in 5. septembra pred okrajnim sodiščem v Radovljici.

O spekulacijah na racun bivših zadrževalnikov KDZ Plavški rovt, ki jih je zgrešil kmečki mogotec Klinar, je načrt, ki je pred meseci poročal. Od tedaj se je imenovani nahajjal v preiskovalnem zaporu. Javna sodna razprava pa bo v četrtek, 4. in v petek, 5. septembra pred okrajnim sodiščem v Radovljici.

Zaščiteni je vse mesto na pomolu, ki ga omejujeta Savo in Kokra, na zapadu pa staro vozna cesta čez Kokro proti Klancu, kapucinski samostan in odtod črta, potegnjena direktno proti sredini Savskega otoka. S tem je običejno ožje mestno jedro, ki mu dajejo karakteristično siluheto trije cerkev stolpi in hiše na savskem robu pomena. Zaščita tega dela mesta je splošna ter se nanaša na eventualne arheološke najdbe, prav tako kakor na spremembo celote, ki je mogoča samo po odobritvi Zavoda za varstvo kulturnih spomenikov. Zaščita je predvsem delovala na spremembi hiš, ki je prenakanter obrat in obrat spremenil v tovarniškega. Z modernizacijo trgovskih lokalov je izginilo mnogo starih fasad, hišna notranjščina in dvorišča pa so ostala večidel stara in v bistvu nespremenjena. Tako se je z modernizacijo spremenila zunanja podoba starega trga in delno tudi njegova višinska črta.

Novejši Kranj je obdržal trgovski značaj, dopolnil pa je se je z močnimi industrijskimi napravami. Nova industrija je nastala večidel izven starega mestnega jedra, na pomolu, kjer se je prenakanter obrat in obrat spremenil v tovarniškega. Z modernizacijo trgovskih lokalov je izginilo mnogo starih fasad, hišna notranjščina in dvorišča pa so ostala večidel stara in v bistvu nespremenjena. Tako se je z modernizacijo spremenila zunanja podoba starega trga in delno tudi njegova višinska črta.

Pri vsem tem moramo upoštevati še pas, ki ga ni mogoče zazidati, to je otok na Savi, zeleni pas med vrhom terase, kjer stoji gimnazija in Savsko trgu ter Starli drevored. Odtod je leprazglad na starji Kranj in na Stražišča. Središče mesta je bilo pravljico Goetzljev in stavbo s spominško ploščo Davorinu Jenku, v Tavčarjevi ulici, štev. 33, ki ima v večjih zidovih kmečke hiše in arhitektonsko lepo znamenje z Nazarenškimi freskami. V jedru gotska, kasnejše z barokom stilno mešana cerkev na Primskovem je zelo zanimiva. Krizino znamenje v smeri radovske postaje je baročno. Rupa je arhitektonsko enotna, lepa vas z baročnim znamenjem, okrašena z interesантnimi ljudskimi slikarji. Zelo zanimiv je tudi grad zraven kapele sv. Petra.

Ce bl začel načevati vse kulturno-zgodovinske spomenike v Kranju in okolici, bi Gorenjskemu glasu zmanjkal preprosta za druge vesti. V eni prihodnjih številk pa bom obširnejše opisal kulturne spomenike mesta Kranja.

Kočem kočem na Gorenjskem

LJUBEZENSKA SCENA

V ponedeljek dopoldne sta zakonca Novak in Cena Puharjeva z Gorenje Šavne nenaščeno pripravila Kranjčanom »ljubko vojbojsko sceno«. Le mrtvih ni bilo, pretepa, kričanja in zmerjanja pa na pretek. V »žeri-se...«, karor pravijo domačini »Delikatese«, je Novak s Puharjevo pil, ko je prisla nepričakovano tja Novakova žena. Trenutek nato je že padla prva klofuta po Novakovem licu. Ogenj je bil v strehi. »Herojska trojica« je sicer menjala bojišče — iz lokalov se je umaknila v Tavčarjevo ulico, in tako nehotno povečala auditorij — vendar je nadaljevala borbo v znamenju klofut in ruvanja. Se nekaj res »čučinkovitih« vzdevkov in scene je bilo konec.

Kako neki bodo ti »heroji« poslej hodili po Kranju?

IZPRED SODIŠČA

Pred okrajnim sodiščem v Kranju sta se pretekli teden zagovarjala Evgen Golešček, mehanik iz Ljubljane in Alojz Dornik, vrtalec iz Podčetrtek. Oba sta namreč na cesti pri Podbrezju demolirala zeleno cestno ograjo, naložila traverze na kamion in jih odpeljala na dom Goleščka Evgena, ki si zida hišo.

Za krajo ljudske imovine Jim je sodišče odmerilo po šest mesecov zapora.

Lušina Ivan, poslovodja kmetijske družbe v Lesah, je iz malomarnosti povzročil našemu vodnemu bogastvu veliko škodo. Pri potoku Leše je pral sod, iz katerega je zili okrog 30 kg Duria škrpiva za sadje. S tem je zastrupil potok, da so poginile vse ribe, ki jih je gojila Gorenjska ribarska zadruga. Ker se često pojavlja, da na podoben način ljudje zastrupljajo naše vode in uničijo ribe, mu je sodišče prisodilo 3 meseca zapora. Upajmo, da bo navedena kazenska spometovala malomarneže, ki po nepotrebni zastrupljajo naše potoke in reke.

NEMARNO POSLOVANJE V KZ PODHOM-ZASIP JE ZAKRIVILO VISOK PRIMANJKLJAJ

S poslovanjem v nekaterih kmetijskih zadrugah radovljščega okraja članji KZ ne morejo biti zadovoljni. Bilo je že nekaj primerov, da so zaradi nemarnega poslovanja, nastali primanjkljaj in morda celo poneverbe. Tako je bilo tudi v KZ Podhom-Zasip, kjer je bivši poslovodja zakrivil primanjkljaj 83.902 din, zaradi katerega se bo moral zagovarjati pred ljudskim sodiščem.

PRIMANJKLJAJ TUDI V TRGOVINI MTP JESENICE V ŽIROVNICI

Vsek, ki dela nepošteno, se prej ali slej ujame. Tako se je ujela tudi Minka Ahačič, uslužbenka Mestnega trgovskega podjetja Jesenice v Žirovnici. Morda ni pomisnila takrat, da ljudje vidijo in da jim ne gre v račun, da se v Žirovniški poslovnični MTP Jesenice pije, je, pleše in še marsikaj drugega. Morda je bila očarana od oboževanja ljudi, ki jih je gostila. Zato pa je sedaj toliko bolj razočarana, ko bo morala za svoje dejanje — primanjkljaj v vrednosti 70 tisoč dinarjev odgovarjati pred sodiščem.

SE ENA Z ISTIM NASLOVOM

Nič ni tako skritega, da se ne bi od krije. Ta pregorov velja za uslužbenko poslovalnice št. 5 MTP Jesenice, tov. Hiršenfelderjevo. Tudi ona se bo morala zagovarjati pred ljudskim sodiščem za primanjkljaj 160.000 din. Vzrok primanjkljaju? Kakor povsed: nerdeno poslovanje. Nerdeno poslovanje pa je enako poneverbi (četudi morebiti ni bila) in ga zakon obravnava kot kaznivo dejanje.

NAG CLOVEK SE POJAVA V OKOLICI RADOVLJICE

Nag človek, ki lovi šolska in nedoraša dekleter ter se prikuja v nesramno obnaša pred ženavicami, se je zadnje čase pojavljal v okolici Radovljice. Videli so ga v bližini Gorice, Mošenj, Vrbnem in Brezji. Gre za nečistnika, ki bi ga bilo treba poslati tja, kamor spada. Zato bi bilo prav, da bi ga moški iz krajev, kjer se od časa do časa pojavlja, izročili najblizji postaji Ljudske milice.

Drobne z Jesenic in okolice

Park v terasah se obeta Jeseničanom na pobočju Mirce. Oporni zid, ki ga gradijo sedaj na Gospoštevski cesti (v bližini stavbe LOMO), tega sicer začenkat še ne da slutiti. In vendar je to začetek graditve terasnega parka, ki bo v razvedrilu prebivalstvu, obenem pa bo olepšal tudi del mesta.

Nič kaj lep izgled ne nudita Tancarjeva in Mesarjeva hiša nasproti železniške postaje. Res je, da je njuni strelki prizadejalo bombardiranje 1945. leta. Prizadejalo pa je tudi druge sosednje hiše, ki so že skoro vse zbrisale sledove vojne. Mesarjeva hiša je vrhu tega še neprebeljena in jo kažejo že zdavnaj nepotrebitni napis. Čudno, da Turistično društvo kaj takšega ne vidi, čeprav je ob svoji ustanovitvi sklenilo, da bo skrbelo za lepotni izgled mesta. Pa ne da bi spalo rapanje pravičnega?

Stanovanjska stiska v jeseniški občini je še vedno velika. 64 dvostanovanjskih montažnih hišic bi moralo biti zgrajenih že lani, a jih je doslej šele 16. Letos je bilo dozorjeno razen tega še 16 stanovanj, 140 jih je pa še v gradnji. Za gradnjo zasebnih stanovanjskih hišic skrbi Gradbeni zadruga. Te hišice so pričeli graditi lani. Gradnja naglo napreduje in bo že letos dosegla nekaj hišic. S temi hišicami pa tudi na tem mestu za progo postajata Jesenice in Javornik strnjeno naselje. Kljub letosnjim gradnjam pa stanovanjska stiska na Jesenicah še ne bo rešena. Upaj-

mo, da se bo prihodnje leto storilo kaj več na tem področju.

Kanalizacija Delavske in Obriške ulice je bila že večletni predmet razpravljanja na zborih volivcev, pa tudi na zasidanjih blivšega MLO. Končno so se klub dosedanjim velikim težavam našla sredstva, da so lahko z delom prilegli. Tako bo to poreče vprašanje v omenjenih ulicah vendarle rešeno.

—ms

Obisk avstrijskih železničarjev. Na povabilo jeseniških železničarjev so avgusta prispele na enodnevni obisk avstrijski železničarji iz Podroščice. Na tem smislu so se jeseniški in avstrijski železničarji medsebojno spoznali in preživeli dan zelo lepo. Avstrijski železničarji so bili presenečeni nad razvojem industrije na Jesenicah in so se zelo čudili ustvarjalnosti naših delovnih ljudi.

Bifé na peronu jeseniške postaje Jesenice ni posebno v čast, zlasti še, če pomislimo, da ga lahko vsak dan »objuduje« številni tuji. Potrebno bi ga bilo čimprej odstraniti in zgraditi novega. Tudi s postrežbo v bifétu tuji niso zadovoljni, pa tudi Jesenicani prav dobro vedo, da je vse prej, kakor kulturna.

Gronogorski gasilci pri Sv. Križu. Po zaključku gasilskega festivala v Ljubljani so se gasilci iz bratskih republik ogledali lepote Slovenije. Tudi na Gorenjsko je prisla delegacija gronogorskih gasilcev in mimogrede obiskala prelepo planinsko postojanko pri Sv. Križu nad Jesenicami. V Domu pod Golico jih je v imenu jeseniške občine pozdravil predsednik LOMO Jesenice, tov. Matevž Kolar.

Hotel Posta Jesenice privablja vedno več gostov. Postrežbo se je zadnje mesec se zelo izboljšala. Gostje hvalijo zlasti sveče pečene čevapčice, ki jih v drugih gostinskih podjetjih na Jesenicah ni dobili.

Novice iz Kamnika

Kdaj bo »Cegrad« iz Domžal dokončal popravilo železnegost mostu in prišlo k likovanju ceste do kopališča? Ze podprtih mesec se po polževu vleče pleskanje in popravilo železnegost mostu čez Bistrico, ki ga je prevzel v izdelavo »Cegrad« iz Domžal. Na njem sta dosegaj s primitivnimi sredstvi delala le dva delavca, v zadnjem času pa je najet od podjetja še pleskarski obrtnik, kar je delo posprešilo, čeprav se vedno ne tako, kot bi bilo želeti. »Cegrad« prav tako že dalj časa objubljuje Kamničanom, da bo tlakoval cesto od mostu do kopališča Pod Skalcu, ki je priljubljena izletniška točka ter jo tuji in turisti najmaši obiskujejo. Ostalo pa je le pri obljubah. Zato bi radi vedeli, kdaj bo »Cegrad« prešel od objub k dejantom?

Odstranite drvarnice in drva z javnega mesta

Pri železnom mostu, ob cvetličnih nadstih pri vhodu v staro mestno kopališče, so ob cesti skladovnice drv in neka stara drvarnica, ki povsem kvartijo lep izgled tega kraja. Prav bi bilo, da se mestni komunalni odsek malo zanimal za to in skoraj odstrani nered z javnega mesta.

Iz Domžal

Tekstilna industrija v Domžalah, ki je imela do nedavnega v svojem sklopu tudi »Jugo filc« in Jugo trak, v Mengšu se je te dni popolnoma reorganizirala. V Domžalah se je osamosvojilo podjetje »Univerzal«, ki se bo bavilo z vedno večjo proizvodnjo slamnikov in letnih klobukov, po katerih uživajo Domžale zelo velik sloves. »Univerzal« si prizadeva, da bi dosegel in prekosil predvirovno slaveni klobukarstvo v Domžalah. Mengšani pa so dobili s to reorganizacijo dve gospodarsko močni podjetji, ki hosta v proizvodnji filca in trakov igrali, je, pleše in še marsikaj drugega. Morda je bila očarana od oboževanja ljudi, ki jih je gostila. Zato pa je sedaj toliko bolj razočarana, ko bo moral za svoje dejanje — primanjkljaj v vrednosti 70 tisoč dinarjev odgovarjati pred sodiščem.

Prešernovo gledališče Kranj

Prešernovo gledališče Kranj odproda proti denarju ali zamenjavi lesa razne komplekte ali posamezne kulise, ravno tako so se na razpolago dve garniture sufinih korit s kompletno napeljavo. Interesenti naj se zglase pri tehničnem vodstvu gledališča, tel. 450 Kranj. Poslovno opozarjamo vsa društva »Svoboda« na ugodno priliko, da pridejo do kulisa za razstekam.

Domžale

Na 30. in 31. avg. ang. film »Sestri«.

Objave

Na drž. Glasbeni šoli v Kranju bo vplovanje gojencev v dneh 1., 2. in 3. septembra. Podrobnosti so razvidne na šolski oglašni deski. — Raymateljstvo.

Na Glasbeni šoli SKUD-a »Fr. Prešeren« bo vplovanje gojencev 1., 2. in 3. septembra od 17. do 19. ure v prostorih drž. Glasbeni šole, soba st. 4.

KUD Dobrava

Naklo pripreva v nedeljo, 31. avgusta ob 15. uri na gasilskem vrstu v Naklem VELIKO VRTNO VESELICO z bogatim srečovom. Na veselici bo poskobljeno za zabavo; postregli vam bodo z izbranimi jedili in prvorstno kapljico ter priznano godbo. Čisti dobitek veselice je namenjen za dograditev doma. — V slučaju slabega vremena bo veselica v vseh prostorih Prcsvetnega doma. — Vljudno vabljeni!

Mali oglasi

Prešernovo gledališče Kranj odproda proti denarju ali zamenjavi lesa razne komplekte ali posamezne kulise, ravno tako so se na razpolago dve garniture sufinih korit s kompletno napeljavo. Interesenti naj se zglase pri tehničnem vodstvu gledališča, tel. 450 Kranj. Poslovno opozarjamo vsa društva »Svoboda« na ugodno priliko, da pridejo do kulisa za razstekam.

Nov plug

ugodno naprodaj. Pretnar Marija, Kor. Bela, Cankarjeva 30.

Prodam

orehovo furnirano spalnico ali

zamenjam za smrekove deske. Naslov v upravi lista.

Prodam

dobre ohranjeno moško kolo. Naslov v upravi lista.

Kupim

hrastove deske, suhe, 4 cm. — Honom, soderstvo, Lebore 42.

Nove družine

V Kranju so se 16. avgusta 1952 po-

ročili: Franc Zorman, Predvor in Frančiška Cuderman, Bašelj; Štefan Keržin, Štefna in Marija Krašna roj. Cebelj, Jesenice; Pavel Černilec in Natalija Jamšek, Kranj; Janez Tavčar in Matilda Jeler, Kranj; Janez Košnjek, Kokrica in Ana Gornik, Kranj; Karl Ules, Kranj in Frančiška Katrašnik, Jamnik; Jože Zupet in Ana Bajt, Kranj; Nikola Gruber, Bovec in Katarina Sever, Kranj; Anton Petrošanec, Kranj in Pavla Pečnik, Ilovka; Vladislav Jocif, Olševec in Jože Bevc, Kranj; Stanislav Šava in Ivana Pogačnik, Predvor; Šešek Adolf, Št. Vid in Jožeta Renko, Kranj; Janez Zorman, Križe in Kristina Tržan, Železniki; Dominik Švegelj, Kranj in Marjan Jenko, Hraste. — Cestitamo!

V juliju in avgustu so se v Domžalah poročili:

Ivan Stare, železničar in Marija Ca-

puder, gospodinja; Vinko Cerar, name-

šenec in Zofija Pestotnik, delavka;

Štefan Cerar, kmetovalec in Jožeta Hrušovar, delavka; Milutin Stojanović, pod-

oficer in Marija Franjković, gospodinja;

Oto Križman, delavec in Ivanka Hafner,

delavka; Franc Kerč, krojač in Oiga Poglajen, delavka; Martin Osolnik, mlji-

nar in Stanislava Kralj, gospodinjska po-

močnica. — Cestitamo!

V Moravčah so se v juliju in avgustu poročili:

Janez Kokalj, kmetovalec in Ivana Ce-

par, tovarniška delavka; Jože Novak,

kmetovalec in Marija Kosmač, kmečka

delavka; Janez Mlepčar, tovarniška delav-

ka; Franc Ševarkar, kmetovalec in Pav-

la Gaberšček, kmečka delavka.

Zdravniška služba

Od 30. avgusta dalje skozi ves teden ima nedeljsko in nočno zdravniško službo pri okrajnem svetu za zdravstvo dr. Ivan Vidmar, tel. 268. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure zvezčer. Po tej urji bo zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Dežurna zdravniška služba na področju Ljudskega odbora mestne občine Jesenice od 28. avg. opoldan do 5. sept. 1952 opoldan: dr. Ravnik Ludvik, nova bolnica, Jesenice.

Kino

Mestni kino Jesenice predvaja od četrtka, 28. avg. do torka, 2. sept. amer. film »Nebo brez jastrebov«. Predstave vsak dan ob 18 in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri. Predprodaja vstopnic dve ur pred prvo predstavo.

Letni kino Jesenice predvaja do nedelje, 31. avg. amer. film »Glas v viharju«. Predstave vsak dan ob 20.15 uri. Predprodaja vstopnic od 19. ure dalje.

Mestni kino Javornik - Koroška Bela predvaja amer. film »Asfaltna džungle«. Predstave vsak dan ob 19. uri v nedeljo tudi ob 17. uri. V nedeljo matneje ob 10. uri dopoldan.

Kino »Storžič«: do 3. septembra franc. film »Pastorina simfonija«. V nedeljo, 31. avg. ob 8.30 uri muntinje dveh filmov: angl. »Hotel Sahara« in ameriški barvni »Plamen